

стосується відповідальності за захист свого життя, здоров'я та свободи.

І саме тому для сучасного законодавства України конче необхідно вносити зміни відповідно до часу та свідомості більшості громадян. Я вважаю, що кримінально-правова політика України стосовно інституту необхідної оборони повинна будуватись з урахуванням тенденцій розвитку суспільства та запозиченням позитивних аспектів зарубіжної досвіду.

Список використаних джерел:

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-вересень 2014 року, <http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html>.
2. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за січень-вересень 2015 року, <http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html>.
3. «Інститут необхідної оборони за Кримінальним правом України та США: порівняльний аналіз» // Орловський Б.М., 2009 р. / «Держава і право». – 2009. – Випуск 53. – С. 569.
4. «Інститут необхідної оборони в країнах Романо-Германської правової системи» // Боднарук О.М., 2010р. / «Науковий вісник Чернівецького університету». – 2010. – Випуск 525. Правознавство. – С. 113.
5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. – 4-те вид., переробл. та доповн. / Відп. ред. С.С. Яценко.– К.: А.С.К., 2006. – 848 с.

Ковтун Л.Ю., Нечипорук І.В.

курсанти,

Науковий керівник: Дідківська Г.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний університет державної податкової служби України

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА СЛУЖБОВІ ЗЛОЧИНИ

Згідно ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі та в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України [1, с. 141]. Діяння, що вчинюються всупереч Конституції і законам України, є

порушенням їх приписів і мають тягнути юридичну відповідальність. На сьогодні в нашій країні, стрімко відбувається реформування органів державного управління, судової системи та правоохоронних органів, особливого значення набуває питання посилення авторитету органів державної влади, а отже, і протидії злочинам у сфері службової діяльності. Найбільш розповсюдженими та небезпечними злочинами цієї категорії є зловживання владою або службовим становищем та перевищення влади або службових повноважень. Тому суспільна небезпечність зловживання службовими особами своїми повноваженнями та їх перевищення може бути надзвичайно високою, а тому встановлення різних видів юридичної відповідальності за такі діяння є обов'язковою умовою існування правового суспільства.

Суспільну небезпеку вчинення цих діянь становить їх руйнівний вплив на різні сфери життя, підриє авторитету влади в суспільстві та ефективності державного управління. Про поширеність такого явища свідчать дані статистики МВС України, відповідно до якої кількість зареєстрованих фактів тільки перевищення влади або службових повноважень, незважаючи на їх незначне зменшення, й надалі залишається досить високим (2005 року – 1537, 2006 року – 1161, 2007 року – 888, 2008 року – 726, 2009 року – 885, 2010 року – 407) [2]. За даними Генеральної прокуратури України, лише з 23 по 26 лютого 2014 року слідчі територіальних прокуратур розпочали 18 кримінальних проваджень про вчинення у листопаді 2013 року – лютому 2014 року неправомірних дій і перевищення влади співробітниками правоохоронних органів [3]. Отже з наведених даних свідчать про те, що вказаний вид злочинів є досить поширеним антисоціальним явищем з доволі високим рівнем суспільної небезпечності. Необхідно також враховувати й високий рівень латентності вказаного виду протиправних діянь, а також корупційну складову при вирішенні питань щодо притягнення до кримінальної відповідальності посадових осіб.

Склад злочину матеріальний і передбачає настання хоча б одного із суспільно небезпечних наслідків, передбачених нормою: шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб.

У разі заподіяння поряд із матеріальними збитками і шкоди нематеріального характеру загальна шкода від злочину може

визнаватись істотною навіть у випадку, коли зазначені збитки не перевищують 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Водночас цього недостатньо для недопущення фактів неправильного застосування закону, а тому кримінальне законодавство потребує удосконалення в частині конкретизації критеріїв визначення ознак істотної шкоди, а також тяжких суспільно небезпечних наслідків, що мають нематеріальний характер [4].

Також однією з проблем кримінальної відповідальності за службові злочини, можна побачити розглядаючи норми про кримінальну відповідальність за зловживання владою чи службовим становищем, а саме про відповідність та співрозмірність санкцій статей 364 та 364-1 Кримінального кодексу України суспільній небезпечності передбачених ними діянь, їх наслідкам, а також між самими нормами. В них міститься широкий перелік альтернативних видів покарань, а також додаткові у виді позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю, а також штраф і навіть конфіскація майна. Це можна вважати позитивним, бо надає можливість судам обирати і призначати покарання з дотриманням принципів гуманізму, індивідуалізації кримінальної відповідальності. Проте привертає увагу те, що санкції за злочинне зловживання повноваженнями службовою особою приватного права явно значно м'якші, ніж за зловживання владою та службовим становищем посадових осіб, які перебувають на державній службі або працюють у державних підприємствах, установах чи організаціях. Безумовно, що представник влади і державний службовець мають нести підвищену відповідальність за зловживання у порівнянні із службовими особами приватного права, які вчинили тотожне діяння, бо перші представляють державу, але підвищення суворості покарання має бути у розумних межах. Водночас не будь-яка службова особа державного підприємства, установи або організації своїми протиправними діями автоматично спричиняє більшу суспільну небезпеку, ніж службова особа юридичної особи приватного права. А тому значно суворіші санкції ст. 364 КК від санкцій ст. 364-1 КК можна розглядати як дискримінаційні стосовно громадян України, які перебувають на державній службі або працюють на її підприємствах, в установах або організаціях і при цьому одержують незначне грошове забезпечення.

Водночас, слід зазначити що кримінальне законодавство багатьох зарубіжних країн взагалі не містить відповідальності за службову недбалість, і це свідчить про достатньо високий рівень розвитку кримінального законодавства України, тому що дає змогу притягнути службових осіб до більш широкого кола відповідальності за діяння, а не тільки за конкретний їх вид.

На сьогодні залишається проблемою питання вдосконалення Кримінального кодексу України за вчинення злочинів у сфері службової діяльності. Тому, не слід зупинятися на вже досягнутому, а цілеспрямовано рухатися удосконалюючи законодавство про кримінальну відповідальність за службові злочини.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Статистичні дані МВС України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/813157>.
3. Українська правда від 27.02.2014 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/news/2014/02/27/7016439/?attempt=1>.
4. Павшук К., Гриненко С. «Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги» в контексті Закону України «Про нотаріат» / К. Павшук, С. Гриненко. – 2009. – № 6.

Русскова В.А.

студентка,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут

СПІВВІДНОШЕННЯ МАЛОЗНАЧНОГО ДІЯННЯ ІЗ ДЕЯКИМИ СУМІЖНИМИ ПОНЯТТЯМИ

Із Загальної частини Кримінального кодексу України для нас є відомим таке поняття як «малозначне діяння». Так, ч. 2 ст. 11 ККУ зазначає, що не є злочином дія або бездіяльність, яка, хоча формально і містить ознаки будь-якого діяння, передбаченого цим Кодексом, але через малозначність не становить суспільної небезпеки, тобто не заподіяла і не могла заподіяти істотної шкоди фізичній чи юридичній особі, суспільству або державі [1].